

ชั้นยา นวลละออง : แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม จังหวัด
 ปทุมธานี (DEVELOPMENT GUIDELINES ON ART AND CULTURAL
 TOURISM PATHUMTHANI PROVINCE) อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ชัย
 คิรินทร์ภาณุ, 351 หน้า ISBN 974-53-1830-2

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์อยู่ 4 ประการ คือ ศึกษาแหล่งศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดปทุมธานี ,ศึกษา
 ปัญหา ข้อจำกัด และจัดกลุ่มค่าความสำคัญของแหล่งศิลปวัฒนธรรมเหล่านั้น ,ศึกษาศักยภาพของตลาดการท่องเที่ยว
 ด้านศิลปวัฒนธรรม และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งศิลปวัฒนธรรมตามความเหมาะสม

วิธีการศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อสอบถามความคิดเห็นและทัศนคติ
 ของกลุ่มตัวอย่าง 5 กลุ่มคือกลุ่มประชาชนในพื้นที่ศึกษา 200 ชุด กลุ่มนักท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 200 ชุด
 นนทบุรี 100 ชุด และปทุมธานี 100 ชุด กลุ่มบริษัทนำเที่ยว 30 ชุด รวมทั้งหมด 630 ชุด โดยมีจุดประสงค์หลักเพื่อ
 ต้องการทราบข้อมูลด้านอุปสงค์การท่องเที่ยว ปัญหา และความคิดเห็นในการพัฒนา

จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามพบว่า อุปสงค์การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายและบริษัทนำ
 เที่ยวอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ในพื้นที่ศึกษาสามารถแบ่งกลุ่มการท่องเที่ยวออกเป็น 4 กลุ่ม จากการวิเคราะห์พบว่า กลุ่ม
 การท่องเที่ยวที่มีอุปสงค์สูงสุด คือ กลุ่มวัดและชุมชนริมน้ำ เนื่องจากนักท่องเที่ยวชื่นชอบการล่องเรือเพื่อชมทัศนียภาพ
 ริมน้ำ รองลงมาคือ กลุ่มแหล่งโบราณคดี เนื่องจากนักท่องเที่ยวชอบศึกษาแหล่งประวัติศาสตร์ ,กลุ่มเมืองสามโลก
 เนื่องจากนักท่องเที่ยวชอบวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชาวมอญ และกลุ่มเมืองปทุมธานี เนื่องจากนักท่องเที่ยวสนใจใน
 สถาปัตยกรรมที่เก่าแก่ ส่วนความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวจากการประเมินกลุ่มการท่องเที่ยวที่มีความพร้อมสูงสุด คือ
 กลุ่มเมืองปทุมธานี โดยมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับสูง ส่วนปัญหาหลักคือยังไม่มีทัศนียภาพและ
 บรรยากาศการท่องเที่ยวที่ดี รองลงมาคือ กลุ่มวัดและชุมชนริมน้ำ โดยมีแม่น้ำเจ้าพระยาที่สามารถสร้างรูปแบบการ
 ท่องเที่ยวทางน้ำเป็นจุดแข็ง ส่วนปัญหาหลักคือระบบการคมนาคมขนส่งทางน้ำไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ กลุ่มเมือง
 สามโลก โดยมีศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของชาวมอญเป็นจุดแข็ง ส่วนปัญหาหลักคือโครงสร้างพื้นฐานและสิ่ง
 อำนวยความสะดวกยังมีไม่เพียงพอ และกลุ่มแหล่งโบราณคดี โดยมีแหล่งประวัติศาสตร์เป็นจุดแข็ง ส่วนปัญหาหลักคือ
 โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกยังอยู่ในระดับต่ำ

ผลการศึกษาศักยภาพของตลาดการท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรม จังหวัดปทุมธานี พบว่าบริเวณพื้นที่ศึกษามี
 ศักยภาพในการที่จะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยมีองค์ประกอบต่างๆสนับสนุน คือ ด้านศักยภาพการเข้าถึง ด้าน
 ศักยภาพของแหล่งศิลปวัฒนธรรม ด้านอุปสงค์การท่องเที่ยวและด้านจินตภาพของแหล่งท่องเที่ยว

การพัฒนาแหล่งศิลปวัฒนธรรมนั้นไม่สามารถพัฒนาทุกแหล่งได้พร้อมกันโดยมีข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ
 และระยะเวลา จึงต้องมีการประเมินลำดับศักยภาพพัฒนาโดยแบ่งเป็น 3 ช่วง การพัฒนาช่วงแรกคือ กลุ่มวัดและชุมชน
 ริมน้ำ โดยเน้นรูปแบบการท่องเที่ยวทางน้ำเป็นหลัก การพัฒนาช่วงที่สองตอนต้น คือกลุ่ม เมืองปทุมธานีโดยเน้นการ
 ปรับปรุงทัศนียภาพและพัฒนาเป็นศูนย์บริการการท่องเที่ยวหลัก การพัฒนาช่วงที่สองตอนปลาย คือกลุ่มเมืองสามโลก
 โดยเน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วิถีชีวิตชาวมอญ และการพัฒนาช่วงสุดท้าย คือกลุ่มแหล่งโบราณคดี โดยเน้นเรื่อง
 โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว รวมถึงการจัดสร้างอุทยานประวัติศาสตร์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สาขาวิชา การวางผังเมือง

ปีการศึกษา 2547

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....